

Com es devia posar

La correcció d'un mot, o d'una frase, depèn sovint del que s'hi vulgui dir, del significat o de la idea que s'hi vulgui expressar. És un fet que cal tenir en compte, perquè no són pas pocs els casos en què hom s'ha preocupat només d'escatir la propietat d'una determinada forma de llenguatge fent abstracció del seu significat precis, amb què la fa servir molt convençut de la seva bondat, però sense que expressi, en realitat, allò que desitjava comunicar. Quan ens pregunten, doncs, si aquesta o aquella altra frase és correcta, moltes vegades cal respondre que depèn del que es vulgui dir.

Es el que diríem si ens preguntaven si és correcte aquest redactat: Ja m'imagino l'escena: es posaria a cridar com un boig. Pot ésser correcte si es tracta d'un fet futur, però és difícil que ho sigui si es refereix a un fet que ja ha transcorregut. Efectivament, si es fa referència a un fet que ha d'esdevenir-se, una possible oració elíptica hi podria donar un caràcter condicional: Ja m'imagino l'escena: es posaria a cridar com un boig, si no li pagaven la factura. En canvi, tractant-se d'un hipotètic fet passat, que hom imagina que es va esdevenir sense tenir-ne la certesa, allò que en realitat es vol expressar és la probabilitat, cosa que cal fer, en català, per mitjà d'una perífrasi amb el verb deure: Ja m'imagino l'escena: es devia posar a cridar com un boig. Si és això, el que es volia dir —que es devia posar a cridar com un boig—, aleshores el redactat inicial és incorrecte.

ALBERT JANE